

Školní vzdělávací program MŠ Nechvalice

Nový ŠVP zpracovaný podle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s účinností od 1. 9. 2017, byl vydán dne 31. 8. 2017 pod č.j. 40/2017 s platností od 1. 9. 2017. Aktualizace 4.9.2018, č.j. 46/2018; 2.9. 2019, č.j. 18/2019; 1.9. 2020, č.j. 16/2020; 1.9.2021, č.j. 25/2021.

Mateřská škola Nechvalice, 26401 Sedlčany

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ NECHVALICE

Tento program byl vypracován v souladu s upraveným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání s účinností od 1. 9. 2017. Takto zpracovaný Školní vzdělávací program bude směrodatný pro vypracování Třídního vzdělávacího programu.

Mgr. Jiří Neužil, DiS.

ředitel školy

OBSAH

Obsah.....	3
1 Identifikační údaje.....	4
2 Obecná charakteristika školy.....	5
3 Podmínky vzdělávání.....	6
3.1 Věcné podmínky.....	6
3.2 Životospráva.....	7
3.3 Psychosociální podmínky.....	8
3.4 Organizace.....	11
3.5 Řízení mateřské školy.....	11
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	13
3.7 Spoluúčast rodičů.....	14
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí s odkladem školní docházky.....	16
3.10 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	16
3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
3.12 Podmínky individuálního vzdělávání.....	17
3.13 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	17
4 Organizace vzdělávání.....	18
4.1 Podmínky pro přijímání nových dětí.....	19
5 Charakteristika vzdělávacího programu.....	20
5.1 Filozofie mateřské školy.....	20
5.2 Vize mateřské školy.....	21
6 Vzdělávací obsah.....	22
6.1 Já a barevný svět.....	23
6.2 Podzimní pohlázení.....	29
6.3 Zimní rej.....	35
6.4 Jarní probuzení.....	41
6.5 Letní radovánky.....	47
6.6 Dílčí projekty.....	52
6.6.1 Logopedie.....	52
6.6.2 Předškoláci.....	53
6.6.3 Preventivní program - patologické jevy.....	54
6.6.4 Environmentální výchova.....	56
7 Evaluace.....	58

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Základní škola a Mateřská škola Nechvalice

Adresa: Nechvalice 25, 26401 Sedlčany

Kontakt: telefon: 318851050, email: zsamsnechvalice@gmail.com

Kontakt: telefon MŠ: 321123615

Internetová adresa: <http://zs-nechvalice.cz>

Ředitel školy: Mgr. Jiří Neužil, DiS.

Kolektiv mateřské školy:

Mgr. Jana Mikotová, učitelka MŠ

Jana Klenovcová, DiS., učitelka MŠ

Počty zaměstnanců jsou pohyblivé dle legislativy školství a dalších podmínek (asistent pedagoga, chůva...)

Velikost školy: jedna heterogenní třída, kapacita 28 dětí

Zřizovatel školy: Obec Nechvalice, Nechvalice 62, 26401 Sedlčany, tel.: 318851051

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017. Aktualizace 1.9.2021

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, v níž se nachází třída mateřské školy, je dvoupodlažní budova stará přes dvě stě let. Díky postupným rekonstrukcím má škola hezký vzhled a je dominantou klidného vesnického prostředí. Heterogenní třída mateřské školy je umístěna v přízemních prostorách, kde jsou vybudovány nové šatny, umývárny s toaletami a školní výdejna. Od roku 2015 má škola svoji vlastní jídelnu v budově naproti škole. Svačiny se připravují do třídy a na oběd děti dochází.

Školní hřiště nabízí velké možnosti pobytu dětí v jakémkoliv ročním období. Jeho velká rozloha umožnila vybudovat různá zákoutí s pískovišti, průlezkami, hradem, skluzavkami a dalšími prvky pro hry a dostatečné pohybové vyžití dětí. Výsadba vzrostlých stromů by časem měla vytvořit stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí v letních měsících. Umístění školy, lokalita, ve které se nachází, umožňuje mnoho pozorování v přírodě, přírodních jevů, nabízí realizaci prvků environmentální výchovy.

Mateřská škola má možnost využívat zahradu staré fary kde se nachází mnoho vzrostlých stromů, keřů, rostlin, a tak nabízí různá zajímavá zákoutí. Zahrada bude postupně budována podle potřeb dětí s cílem vytvořit přirozenou přírodní zahradu.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tento blok vymezuje podmínky vzdělávání v mateřské škole s dílčími záměry, které je potřeba dle možností naplnit, aby v této oblasti bylo postupně dosaženo optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

3.1 Věcné podmínky

Třída mateřské školy je zařízena tak, aby zajistila hygienické podmínky a pohodlí, jež respektuje individuální práci dětí. Je snahou připravit takové prostředí se smysluplnými pomůckami a činnostmi, které odpovídají věkovým a vývojovým potřebám. Dítě si může samo zvolit činnost a samostatně pracovat. Pro vymezení pracovní plochy jsou využívány tácky, koberečky... Skříňky s pomůckami jsou otevřené, volně dostupné. Ohrožující předměty jsou zneprístupněny dětem raného věku. Třída je vybavena dostatkem pomůcek, které jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Interaktivní televize s výukovými programy je novou metodou podporující samostatnost dítěte ve vzdělávání, v rozvoji myšlení, tvořivosti a kooperaci. Je využívána také jako podpůrná pomůcka u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ložnice je vybavena dětskými lehátky a skříněmi na ukládání lůžkovin. Slouží jak k odpolednímu odpočinku, tak k dopoledním hrám.

Pro dostatečné pohybové vyžití dětí v průběhu vzdělávání je v maximální míře využívána zahrada a okolní příroda (les, louky, stráně...). K dispozici je i tělocvična základní školy. Zahrada zajišťuje dostatečné vyžití pro všechny děti se zřetelem na bezpečnost. Postupně bude utvářena tak, aby děti měly prostor pro volnou hru, pohyb, a zároveň byl podporován rozvoj environmentálních a polytechnických činností. Hračky pro hry na zahradě jsou v dostatečném množství a kvalitě. Jsou stále doplňovány a obměňovány.

Škola vlastní pec na vypalování výrobků z hlíny. Tyto činnosti jsou taktéž součástí vzdělávací nabídky.

Záměry:

- *postupně zkvalitňovat materiální podmínky*
- *vytvářet nové podmínky pro současné trendy vzdělávání*
- *obměňovat pomůcky, které podpoří naplňování cílů v dílčích oblastech vzdělávání*
- *vytvořit přírodní zahradu, která vyhovuje potřebám dětí a podporuje rozvoj jejich dovedností*
- *doplňovat pomůcky pro pobyt na zahradě*
- *v případě potřeby doplnit přebalovací pult a další pomůcky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let*

3.2 Životospráva

Stravování dětí v mateřské škole je zajišťováno vlastní školní jídelnou. Cílem je zajistit kvalitní stravu pro děti předškolního i raného věku. Provozní řád školy nastavuje interval mezi podávanými jídly. Plnohodnotná strava je poskytována 3x denně dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku s vynecháním potravin, které neprospívají dětem raného věku. Jídelníček je pravidelně vyvěšován. Děti jsou vedeny k samostatnosti při přípravě stolování, respektují se jejich individuální potřeby ohledně jídla – jídlem se neplýtvá, a když někdo něco nemá rád, může jenom ochutnat. Je využívána individuální motivace i přístup k jednotlivým dětem. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole. Důležitost pití je dětem stále připomínána, zejména dětem nejmladším. Podle potřeby si dopolední svačinu děti připraví do batůžků a svačí venku.

Pravidelné uspořádání dne je natolik flexibilní, aby neomezovalo děti ani dospělé v činnostech. Respektuje potřeby dětí předškolních i dětí raného věku, které se dříve unaví, nevydrží u jedné činnosti tak dlouho a na každou činnost potřebují více času a pomoc dospělého. Stejně tak je brán ohled na děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané.

Vždy je upřednostňován pravidelný pobyt venku s ohledem na individuální potřebu aktivity, také odpočinku a spánku. Děti jsou upozorňovány na případná

nebezpečí při různých činnostech. Jsou vedeny k povědomí o ochraně zdraví a bezpečnosti své i ostatních. Společně utvářená pravidla – co je vhodné, nebezpečné, co se smí i nesmí a proč, jsou závazná pro všechny.

Záměry:

- *navázat dobrou spolupráci s rodinou v oblasti zdravého stravování*
- *vytvářet základy společenského chování v oblasti stravování*
- *využívat situačního učení, hledat možnosti přímé spoluúčasti při přípravě jídla, stolování*

3.3 Psychosociální podmínky

Jedním z nejdůležitějších cílů vzdělávacího programu je udržet tvořivé a přátelské prostředí, kde se děti cítí dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Učitelé vedou děti k tichu, klidu a vnitřní rovnováze. Nejsou podporovány hlučné aktivity, které ruší ostatní při práci. Navozují se situace, při nichž se děti učí trpělivosti, samostatnosti, odpovědnosti, vzájemnému respektu, komunikaci a domluvě. Děti jsou podporovány v samostatném výběru činností, dokončení práce a překonávání překážek. Vnější řád, jasná organizace, nastavení srozumitelných hranic a pravidel zajišťují dětem uspokojování základní potřeb – potřeby bezpečí a jistoty.

Dětem raného věku je pomáháno v jejich fyzické samostatnosti - osamostatnit se v pohybech i schopnosti komunikovat. Vnímat a pečovat o své tělo, umýt se, obléci, samostatně se napít a najíst, připravit svou vlastní svačinku a uklidit si po sobě.

Starší děti jsou vedeny k intelektuální nezávislosti. Učí se, že nemusí čekat, až jim někdo řekne, co, kdy a jak mají dělat. Jsou podporovány, aby přemýšlely, aby si pokládaly vlastní otázky, vyhledávaly informace, byly samostatně uvažující lidské bytosti. Jsou podporovány v tom, aby hledaly vztahy mezi věcmi, příčiny a souvislosti, přicházely věcem na kloub a byly schopné vlastního úsudku. Aby byly nezávislé a schopné obhájit svůj vlastní názor.

Dětem jsou poskytovány základní přirozené potřeby:

Fyziologické potřeby

- Poskytovat dětem pestrou stravu s dostatkem ovoce a zeleniny
- Nenutit děti do jídla
- Motivovat děti k tomu, aby dodržovaly pitný režim. Pití je k dispozici ve třídě, kde je možnost kdykoliv během dne se obsloužit
- Zajistit dostatek volného pohybu
- Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí, ty, co mají malou potřebu spánku odpočívají s hračkou, poslouchají pohádku a nejsou ke spánku nuceny
- Dodržovat pravidelný a dostatečný pobyt s pohybem venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí
- Umožňovat dětem odchod na záchod kdykoliv během dne bez dovolování

Potřeba bezpečí jistoty a řádu

- Poskytovat dětem adaptační dobu, která je individuální
- Zajistit pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit jejich potřebám a aktuální situaci.
- Dodržovat stanovená srozumitelná pravidla, vytvořená společně s dětmi
- Být dětem příkladem - dospělí a děti spolu vstřícně komunikují, smysluplně spolupracují, jsou ohleduplní, tolerantní
- Dostatečně se věnovat vztahům ve třídě, nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem
- Navozovat situace klidu a pohody
- Ponechávat dětem dostatek času a prostoru na činnost, dávat možnost volby
- Svým chováním poskytovat empatickou odezvu na problémy dítěte

- Potřeba lásky a přijetí
- Komunikovat s dětmi vstřícně, empaticky, vzájemně si naslouchat, všímat si jich a udržovat oční kontakt
- Vytvářet klidné, důvěrné prostředí s respektem k potřebám dětí

Potřeba uznání a sebeúcty

- Výchovně vzdělávací nabídku přizpůsobit mentalitě dětí a jejich potřebám
- Vést děti k respektu a úctě nejen k sobě, ale také k druhým, k dospělým a k prostředí, které je obklopuje
- Dbát na individuální a vývojové zvláštnosti, specifika u dětí (období vzdoru, fázi „Já sám“...)
- Chování učitelů přispívá k tomu, aby nebránilo dítěti stát se samostatnou osobností
- Omezovat nezdravou soutěživost
- Vhodně motivovat aktivity a činnosti dětí

„Sebevědomí nevzniká tím, že nám někdo zvnějšku opakuje, že jsme šikulky. Sebevědomí se buduje zevnitř. Prožitkem a vlastními pocity. Tím, že zažíváme, že zvládneme to, co zvládá naše okolí, samostatně, bez pomoci druhých. Stejným způsobem roste také naše psychická samostatnost a nezávislost“. (M. Montessori)

Záměry:

- *poskytnout rodičům prostor a vstřícnost k využití systému adaptace*
- *podporovat u dětí důvěru k učitelce i k ostatním zaměstnancům*
- *vytvářet kamarádké společenství, v němž se budou cítit rády...*
- *dodržovat pravidla soužití ve třídě*
- *zamýšlet se nad vhodnými způsoby vedení, hodnotit přístup k dětem, snažit se jednat prosociálně...*

3.4 Organizace

Organizace chodu mateřské školy se řídí provozním řádem školy, školním řádem a dalšími právními předpisy. Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit.

Vzdělávání je postaveno na všem, co se v mateřské škole děje. Snahou je propojit institucionální vzdělávání s rodinným prostředím. K plnění cílů jsou využívány metody a formy předškolního vzdělávání, které vycházejí z přirozených dětských činností a reálného světa. Je podporována individuální práce a respektováno individuální tempo osvojování nových poznatků. Je snahou eliminovat frontální učení; podporovat týmovou práci; nepředkládat hotové informace a vědomosti, ale nechat děti myslet; respektovat svobodu volby... Děti mají dostatek prostoru na práci, mají možnost vše dokončit, nebo se k tomu později vrátit a pracují svým tempem.

Denní řád vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s ohledem zachovat intervaly mezi jídly. Každý den je zařazována chůze po elipse - cvičení psychické, fyzické rovnováhy, klidu, ticha, tolerance, trpělivosti, harmonie a koncentrace pozornosti...

V maximální míře je využíván pobyt v přírodě a na zahradě. V případě výletů je organizace dne přizpůsobena podmínkám. Pravidelný a dostatečně dlouhý pobyt venku je přizpůsoben věkově heterogennímu uspořádání třídy a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Rozdílnost potřeb dětí je řešena rozdělením třídy na skupiny a k pobytu venku využito odpovídající prostředí. To pouze v případě dostatečného personálního zabezpečení.

Záměry:

- *zkvalitňovat organizaci chodu školy, prolínání doplňkových programů a dalších aktivit*

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Informace si učitelé předávají prostřednictvím osobního jednání, elektronické pošty. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci,

respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitel vytváří prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce. Na spolupráci s rodiči se opět podílí všichni zaměstnanci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, orgány veřejné správy a samosprávy a pracovníky PPP a SPC.

Spolupráce se ZŠ by měla dětem zajistit co nejplynulejší přechod na další stupeň vzdělávání. Za tímto účelem je realizována návštěva předškoláků v první třídě ZŠ. Každoročně probíhá společná Mikulášská nadílka, Svatomartinský průvod, Vánoční setkání s rodiči, karneval, Masopustní průvod, Den dětí, společné výlety, ...

ŠVP je dokument veřejný a vypovídá o tom, s jakými cíli a záměry chce škola připravit děti pro jejich dobrý budoucí život v naší společnosti. Je potřeba vytvořit vhodné podmínky vzdělávání tak, aby byly maximálně naplňovány potřeby dětí i zaměstnanců. Toho lze dosáhnout pouze ve **spolupráci se zřizovatelem**. Obecní zastupitelstvo je informováno o záměrech školy. Na společné spolupráci se podílí i škola svými vystoupeními k příležitostem různých svátků v roce, divadelní představení, vítání občánků, vystoupení pro důchodce... Děti se učí vzájemné pomoci, toleranci, úctě ke stáří a porozumění.

Záměry:

- *vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů ŠVP PV*
- *vést všechny zaměstnance k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí*
- *navazovat kontakty s místními organizacemi, které přinesou pro děti vzdělávání na základě přímého prožitku, terénní vzdělávání*
- *hledat nové prostředky, jak prezentovat a zviditelnit práci školy*

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují 2 učitelé, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Učitelé se stále sebevzdělávají, využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Ředitel maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Každá iniciativa učitelů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a maximálně podpořena.

Vedení školy ponechává učitelům dostatek pravomocí, respektuje jejich názor a podporuje je v tvůrčí pedagogické práci.

Ve třídě mateřské školy jsou vzdělávány dvouleté děti a děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Z důvodu optimálního vzdělávání a bezpečnosti jsou zajištěni další pedagogičtí pracovníci (asistent pedagoga, chůva), kteří též mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Zaměstnanci školy svou prací a ochotou přispívají ke stabilitě personálního zázemí. Pomáhají s přípravou a organizací dílčích projektů a slavností školy (např. divadelní představení, výlety, vystoupení, sezónní činnosti apod.)

Chování dospělých má vliv na celkový vývoj dítěte. Proto je snahou, aby mezilidské vztahy byly zodpovědné a tolerantní.

Pravidla pracovního týmu:

- Vzájemná důvěra a úcta
- Podávání si pravdivých informací o jednání s rodiči
- Spolupráce a porada při výběru a přípravě pomůcek na vzdělávací práci
- Sdělování si poznatků ze seminářů a samostudia
- Všichni učitelé postupují podle společně vytvořených pravidel
- Jednotné působení na děti, společné řešení výchovných problémů

Záměry:

- *stále podporovat dobrou spolupráci, vzájemný respekt a toleranci*
- *vést všechny zaměstnance k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, které se na jeho vzdělávání podílejí*
- *k profesionalitě a osobnímu růstu využívat jak odborné literatury, tak sdílení zkušeností, vzájemných hospitací, seminářů a dalších forem, které nabízí podporu při zajištění kvalitnějšího vzdělávání*

3.7 Spoluúčast rodičů

Kvalita vzdělávání ve značné míře závisí na partnerské spolupráci s rodiči. Zejména u dětí v raném věku je spolupráce nezbytná. Rodičům je umožněno spolupodílet se na dění v mateřské škole. Je vytvářen prostor pro individuální konzultace v souvislosti s informovaností o rozvoji a pokrocích dětí, pro spolupráci při zpracování individuálních plánů, při nápravě řeči u dětí, které navštěvují logopedickou poradnu, dětí se zdravotní omezení (cukrovka, bezlepková dieta, alergie...). Formou individuálních rozhovorů jsou získávány důležité informace o dítěti, o názorech rodičů apod. V průběhu školního roku jsou pořádána různá společná setkání rodičů a dětí – vystoupení, drakiáda, společné opékání špekáčků, Nechvalický pětiboj, karneval, pohádková cesta... Nástěnky v šatně slouží k vyvěšení veškerých informací.

Spolupráce s rodiči začíná již v průběhu zápisu do mateřské školy, kdy mohou s dětmi pobýt ve třídě. Na základě vzájemných rozhovorů dochází k poznávání dětí a získávání předběžných informací o jejich individuálních potřebách. Důraz je kladen na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu. Je vhodné dobu pobytu dítěte v mateřské škole postupně prodlužovat. Účast rodičů na adaptaci je na uvážení každého, přesto je upřednostňována adaptace právě bez rodičů. Pro děti je vše nové, musejí si zvyknout na nové prostředí, nové lidi. Přítomnost několika dalších osob tuto zátěž zvyšuje. Pokud si dítě v prvních dnech zvyká s rodičem, po jeho odchodu si musí zvykat znovu a mnohdy je to pro ně složitější. Zejména pro děti raného věku.

Záměry:

- *spolupráci založit na vzájemné podpoře, pomoci a důvěře*
- *vytvořit dostatečný komunikační a informační systém*

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z RVP PV a ŠVP. Vzdělávání je upravováno a přizpůsobováno podle individuálních možností a potřeb dětí. Při vzdělávání škola spolupracuje s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení... Cílem je vytvořit optimální podmínky potřebné k rozvoji osobnosti každého dítěte. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně bude zpracován plán pedagogické podpory (PLPP). Plán obsahuje stanovené cíle na základě pedagogické diagnostiky, charakteristiku dítěte a popis jeho obtíží. Při vzdělávání je upřednostňován princip diferenciací a individualizace, jsou zvoleny vhodné formy, metody a organizace činností. Po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Jsou-li daná opatření dostatečná, nadále je pokračováno v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte PLPP nepostačoval, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využít poradenské pomoci školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte, škola zpracuje individuální vzdělávací plán (IVP). IVP uvádí informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, úpravách očekávaných výstupů, metod a forem vzdělávání.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí s odkladem školní docházky

Na základě provedené diagnostiky „Předcházíme poruchám učení“ (B. Sindelárová), je ke každému dítěti přístupováno tak, aby byly podporovány jeho oslabené funkce. Činnosti jsou zaměřené na celkové zlepšení koncentrace pozornosti, na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, hrubou a jemnou motoriku a grafomotoriku. Je podporován rozvoj dovedností potřebných pro osvojení čtení, psaní, počítání, práci ve skupině a práci s chybou.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V mateřské škole jsou podporovány individuální schopnosti každého dítěte a na jejich základě učitelé připravují prostředí a vhodnou vzdělávací nabídku. Pokud dítě bude vykazovat známky nadání, bude zajištěna realizace stanovených podpůrných opatření (obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, předčasný nástup dítěte do ZŠ). To vše s ohledem na to, aby rozvoj a podpora mimořádných schopností byla zajišťována a organizována takovým způsobem, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Při vypracování podpůrných opatření bude postupováno dle odstavce 3.8 (PLPP, IVP, spolupráce se školským poradenským zařízením).

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Všechny činnosti dvouletých dětí směřují k rozvoji uvedených kompetencí. Jejich postupné dosahování vychází z nastavení přiměřených vzdělávacích cílů, individuálních potřeb a vhodné volby přiměřené metody a formy vzdělávání s ohledem na bezpečnost. Plánování a realizace vzdělávacích činností je vždy přizpůsobena vývojovým možnostem a schopnostem dětí. Děti udrží pozornost jen velmi krátkou dobu, proto je snahou citlivě přizpůsobit organizaci se střídáním nabídky činností, jejím opakováním, trénováním návyků a praktických dovedností. Práce probíhá individuálně nebo s menší skupinou. Je využívána nově vybavená místnost vedle ložnice – tak je možné zajistit vhodné psychosociální podmínky, které odpovídají danému věku

(pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, klidného prostředí, více času na realizaci činností, stravování a více individuální péče).

V oblasti personálních podmínek je optimálně využíváno maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků tak, aby bylo možné jejich souběžné působení v organizačně náročnějších částech dne.

3.12 Podmínky individuálního vzdělávání

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, poskytuje škola dětem vzdělávání dle ŠVP distančním způsobem komunikací s rodiči – e-mailová komunikace, telefonické hovory. Těžiště vzdělávání bude spočívat především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, pracovní listy, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby, odkazy na videa na YouTube atp. Děti budou pracovat se svými rodiči na zadaných úkolech dle svých podmínek v jimi zvoleném čase. Děti a rodiče si mohou úkoly a aktivity, které realizují, dokumentovat videozáznamy, fotografiemi, hlasovými nahrávkami, kresbami apod. Vhodné je založit portfolio, které každodenní vzdělávací aktivity dítěte dokládá. K úkolům a aktivitám, které děti realizovaly a plnily, dostanou vždy zpětnou vazbu.

3.13 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude poskytována jazyková příprava pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Pokud budou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání,

zřídí ředitel školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině bude rozděleno, dle potřeby, do několika bloků v průběhu týdne. Dětem bude poskytována jazyková podpora již od začátku nástupu do mateřské školy. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

V případě docházky žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude snahou:

- Spolupracovat s rodinou dítěte
- Připravit kolektiv dětí na příchod dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- Vytvořit vhodné prostředí
- Využívat dostatek didaktických pomůcek a materiálů, které dítěti usnadní začlenění (kartičky, piktogramy, atd.)
- Více se zaměřit na jiné kultury a kulturní tradice
- Připravovat aktivity, které primárně nevyžadují oboustrannou verbální komunikaci. (zpěv, tanec, pohybové, výtvarné, pracovní činnosti, atd.)
- Dodržovat pravidelný režim a každodenní rituály pro pocit bezpečí, důvěry, jistoty, atd.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání je realizováno v jednotřídní mateřské škole, jež má své prostory v přízemní části ZŠ. Vzdělávání probíhá v heterogenní třídě s maximálním počtem 28 dětí. Věkové složení dětí je 2–6 (7) let. Vzdělávání je poskytováno také dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Je upřednostňována individuální práce s dítětem a je eliminováno frontálního učení.

Provoz je celodenní - od 6.30 do 16.30 hod. Po dohodě se zřizovatelem a rodiči bývá přerušen v měsíci červenci a srpnu, o jarních, velikonočních, podzimních a vánočních prázdninách (ve stejných termínech jako ZŠ). Omezení nebo přerušení provozu MŠ je rodičům oznámeno nejméně 2 měsíce dopředu. Termíny uzavření jsou vyvěšeny na informační nástěnce.

Ve třídě pracují dva učitelé a další pedagogičtí pracovníci (asistent pedagoga, chůva), kteří jsou přijímáni dle legislativy školství a dalších podmínek (počet a věk dětí ve třídě...). Souběžné působení dvou učitelů je zajištěno při pobytu venku (pohybové a polytechnické činnosti, volná hra ...), v době oběda a při pořádání různých akcí.

4.1 Podmínky pro přijímání nových dětí

- **Termín přijímacího řízení** je vyhlášen vždy v době od 2. do 16. května
- Veřejnost je informována prostřednictvím tisku a plakátů a web. stránek školy
- Děti mohou být přijímány i během školního roku, pokud to dovolí kapacita školy
- O přijetí a zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitel školy
- Ředitel školy v zákonné lhůtě doručí zákonným zástupcům rozhodnutí o výsledku řízení

Kritéria, podle kterých se bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (důležitost v uvedeném pořadí):

- děti dle spádovosti
- děti dle dosaženého věku

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Program vychází z podmínek mateřské školy. Je zaměřen na environmentální výchovu, střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi. Děti se učí vnímat svět v jeho přirozených souvislostech, rozvíjet vnímavost k lidem, prostředí i k přírodě. Získávat reálný pohled a aktivní postoj k životu, projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací. Vzdělávání je založeno na principu nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Vzhledem k věkovému rozpětí dětí, jsou upřednostňovány individuální a skupinové činnosti před frontálními. Děti jsou vedeny ke zklidnění, soustředění, ohleduplnosti, respektu k druhým a k samostatnosti. Je snahou vytvořit klidné, pohodové prostředí, kde se děti budou cítit šťastné a spokojené.

Vzdělávací program částečně vychází z myšlenek a principů pedagogiky Marie Montessori.

„Pomoz, mi abych to dokázal sám.“

„Vychováváme-li děti v mírumilovném prostředí, v němž průvodci klid žijí a ctí, z dětí se stanou mírumilovní dospělí, kteří pak vytvoří mírumilovný svět.“

„Žádný člověk nemůže svým působením zvnějšku dítě přimět, aby se soustředilo. Jen ono samo toho může dosáhnout a nikomu z nás se nepodaří udělat to za něj“. M. Montessori

5.1 Filozofie mateřské školy

Vést děti k péči o životní prostředí a posilovat citové vazby k přírodě, zvířatům, člověku, uvědomit si, že na světě nejsme sami. Nabízet dětem rozmanitý program činností, aby každé dítě mohlo najít uspokojení dle vlastní potřeby. Rozvíjet individualitu dítěte, talent, tvořivost, samostatnost, nadání, pěstovat dětská přátelství, porozumění a cit pro druhé, rozvíjet schopnost komunikovat, umět se rozhodnout a nést odpovědnost. Být dětem i zákonným zástupcům partnerem a společně vytvářet předpoklady pro celoživotní vzdělávání.

5.2 Vize mateřské školy

- Předávat takové hodnoty a postoje, které budou formovat osobnost dítěte, aby z něj vyrostl člověk aktivně podílející se na ochraně a utváření životního i společenského prostředí
- Na základě stanovených hranic a dohodnutých pravidel dát dětem volnost (svobodu), aby samy rozhodovaly, poznávaly a zkoušely
- Zaměřit se na výchovu dítěte k odpovědnosti za své chování a jednání vůči sobě samému a vést děti k řešení problémů slušnou komunikací
- Vést děti k práci v klidu a harmonii, vytvářet podnětné a pohodové prostředí ve kterém dítě získává nové poznatky a uplatňuje je v praktickém životě
- Podporovat inkluzivní vzdělávání a pozitivní vztahy mezi dětmi mladšími a staršími
- Vytvářet dětem optimální a zajímavé materiální zázemí, které umožňuje smysluplnou realizaci každodenního programu
- Vytvářet takové prostředí, kde dítě bude prožívat šťastné a bezstarostné dětství

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání ve školním vzdělávacím programu je rozpracován do pěti integrovaných bloků s přibližným časovým rozsahem. V TVP se integrované bloky dělí do témat, jejichž délka a vzdělávací nabídka je dále konkretizována a přizpůsobena aktuální situaci ve třídě. Vzdělávací obsah vychází ze života kolem nás ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi, opírá se o přírodu a přirozené jevy, které v ní probíhají. Do integrovaných bloků jsou začleněny dílčí projekty. K preferovaným činnostem patří pobyt v blízké přírodě, spontánní aktivity, prožitkové učení, experimentace, kooperativní práce...

Integrované bloky:

Já a barevný svět

Podzimní pohlázení

Zimní rej

Jarní probuzení

Letní radovánky

6.1 Já a barevný svět

Časový rozsah: přibližně 4 týdny

Integrovaný blok je převážně zaměřen na adaptační proces. Snahou je maximálně respektovat individualitu dítěte a napomoci v poznání všeho nového, s čím se setká. Děti se postupně seznamují s prostředím třídy, školy, s novými dětmi, učiteli a ostatními zaměstnanci mateřské školy. Cílem je vytvořit takové podmínky, které napomohou k tomu, aby zde děti získaly své místo, cítily se jistě, bezpečně a byly schopné se dobře orientovat a navazovat vztahy s ostatními.

Činnosti jsou zaměřeny na osvojení si základů komunikace, slušného chování, bezpečnosti, hygienických návyků a věku přiměřenou sebeobsluhu. Je nabízen dostatek prostoru pro různé pohybové, seznamovací hry, hudební činnosti... Děti poznávají svoji značku, orientují se v novém prostředí a přizpůsobují se dennímu režimu. Postupně se začínají utvářet společná pravidla soužití. Výtvarnými a pracovními činnostmi je u dětí podporován rozvoj dovedností.

Nabídka činností

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky...)
- Pracovní a sebeobslužné činnosti
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů
- Skupinová konverzace
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých, obrazně znakových systémů (značky, piktogramy)
- Hry podporující tvořivost a fantazii
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, pohodu
- Hry na téma rodina, přátelství
- Dramatické činnosti (napodobování různých situací)

- Vyprávění pohádek obohacující citový život dítěte
- Verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým
- Aktivity podporující sblížení dětí
- Činnosti zaměřené na osvojení si pravidel vzájemného soužití, sociálního prostředí (MŠ, rodina)
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v MŠ
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel ve třídě
- Pozorování blízkého okolí, přírody, vycházky do přírody
- Konstruktivní činnosti
- Experimenty s barvami a materiály
- Činnosti podporující rozvoj hrubé a jemné motoriky

Záměry

Dítě a jeho tělo

- podporovat správné držení těla
- podpořit rozvoj hygienických návyků a jejich upevňování
- vést děti k sebeobsluze

Dítě a jeho psychika

- vést děti ke správné výslovnosti, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- podpořit komunikaci dětí v souvislosti s vytvářením nových vztahů v kolektivu
- učit se vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- rozvíjet schopnost soustředění a udržení pozornosti

- vést děti ke schopnosti vyjádřit svoji představivost a fantazii v tvořivých a konstruktivních činnostech (výtvarných, pohybových, hudebních, dramatických ...)
- poznávat jednoduché obrazné symboly (piktogramy, značky, geometrické znaky...)
- vést děti k chápání základních číselných a matematických pojmů
- podporovat orientaci v prostoru, v novém prostředí
- vést děti k získání schopnosti řešit problém, úkoly a různé situace
- podporovat schopnost odloučit se od rodičů či blízkých na určitou dobu a být aktivní i bez jejich podpory
- vést děti k postupnému ovládnutí svých citů ve známých a opakujících se situacích

Dítě a ten druhý

- rozvíjet schopnost navazovat kontakty s dětmi i dospělými
- vést děti k chápání, že všechny děti a lidé mají stejnou hodnotu

Dítě a společnost

- vytvářet návyky společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- vést děti k uvědomění si svojí role ve společnosti (rodině, třídě)
- poznávat pravidla společenského soužití

Dítě a svět

- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije (mateřská škola a její okolí)
- rozvíjet schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí
- pozorovat změny v nejbližším okolí, všimnout si jich

Výstupy – přiměřeně věku dítěte

Dítě a jeho tělo

- zvládá správné držení těla
- v běžném prostředí se pohybuje bezpečně
- zvládá sebeobsluhu při hygieně, stolování a oblékání

Dítě a jeho psychika

- dovede verbálně komunikovat a vést dialog
- dítě je schopno zaregistrovat změny ve svém okolí
- pozná rozdíly, charakteristické znaky předmětů
- dokáže soustředěně poslouchat pohádku, uposlechnout pokynu dospělého
- dokáže setrvat u rozehrané hry, zapamatovat si krátký text, zapamatovat si různé zvuky a zapamatovat si jednoduchý postup řešení
- dítě dokáže vyjadřovat svoji představivost a fantazii prostřednictvím různých činností
- rozlišuje obrazné symboly, piktogramy, značky
- zvládá běžné způsoby pohybu a prostorovou orientaci v různém prostředí, pohybuje se koordinovaně a jistě
- orientuje se v prostoru dle slovních pokynů
- rozumí a používá základní matematické pojmy
- orientuje se v číselné řadě
- chápe jednoduché souvislosti
- samostatně se rozhoduje při některých činnostech
- vymýšlí nová řešení, přichází s vlastními nápady
- projevuje zájem o nové věci
- na určitou dobu se dokáže odloučit od dospělého

- zapojí se do skupiny dětí, dokáže komunikovat, umí přijmout roli ve hře
- respektuje a přijímá přirozenou autoritu dospělého
- má vytvořený svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas – nesouhlas, dokáže přiměřeně ovládat své city, své chování, respektuje domluvená pravidla
- umí přijmout změnu a přizpůsobit se jí
- děti jsou schopny respektovat kamarády i dospělého

Dítě a ten druhý

- dítě přiměřeně komunikuje s dětmi i s dospělým, navazuje dětská přátelství
- zařadí se do skupiny dětí a dokáže vyjednávat
- umí si mezi sebou vytvořit pravidla a dodržovat je
- všímá si toho, co potřebuje druhý
- brání se projevům násilí

Dítě a společnost

- dokáže vnímat odlišnosti mezi dětmi, projevuje ohleduplnost a zdvořilost
- cítí se plnohodnotným členem skupiny

Dítě a svět

- zaměří se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- má elementární poznatky o okolním prostředí
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

Směřuje ke kompetenci

kompetence k učení

- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

kompetence k řešení problému

- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí, řeší problémy, na které stačí známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně

kompetence komunikativní

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými

kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
spolupodílí se na společných rozhodnutích

kompetence činnostní a občanské

- spoluvytváří pravidla společného soužití s vrstevníky
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
zajímá se o vše, co se kolem děje

6.2 Podzimní pohlázení

Časový rozsah: přibližně 9 týdnů

Název tohoto bloku odráží to, co dítě může zažívat a vidět v běžném životě. Činnosti souvisejí s podzimní přírodou – opadávání listnatých stromů; tvary listů; barvy v přírodě; práce na poli, v zahradě, v sadu; sklizeň všeho, co příroda přinesla. Bude poukázáno na to, že vypěstované plodiny mají pro člověka velký význam a mohou být i přirozeným pomocníkem při léčbě různých nemocí. Pozorováním přírody si děti upevní poznatky o změnách počasí, proč k nim dochází, jaké to má následky pro volně žijící zvířata ... Dětem jsou nabízeny různé pracovní a výtvarné aktivity s využitím podzimních přírodnin. Připomenuty budou podzimní tradice a slavnosti (dušičky, posvícení, svátek sv. Martina). Společně se ZŠ proběhnou akce – „Nechvalický pětiboj“, „Drakiáda“, „Vítání sv. Martina“, aj.

Důležitou součástí bude i pokračování v adaptačním procesu.

Nabídka činností

- Lokomoční pohybové činnosti Pracovní a sebeobslužné činnosti
- Nelokomoční pohybové činnosti a jiné (sezónní činnosti a hry)
- Manipulační činnosti a jednotlivé úkony s předměty, nástroji a materiálem
- Zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, dechové, relaxační)
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- Poslech čtených a vyprávěných příběhů a pohádek, sledování divadelních pohádek a příběhů
- Společná diskuse a rozhovory, komentování zážitků a aktivit
- Pozorování přírodních jevů, objektů a předmětů, pojmenování jejich vlastností
- Manipulace s předměty, různým materiálem, experimenty

- Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Sociální a interaktivní hry
- Přípravy a realizace spol. zábav a slavností
- Tvůrčí činnosti – výtvarné, pracovní, hudebně pohybové
- Poučení o nebezpečných situacích a způsobech, jak se před nimi chránit (zvířata, houby, povětrnostní jevy)
- Práce s literárními texty a obrazovým materiálem (encyklopedie...)
- Pozorování v přírodě, výtvarné a pracovní činnosti, básně, písně...
- Logopedické hříčky, dechová cvičení, rytmižace

Záměry

Dítě a jeho tělo

- pobytem na školním hřišti a v přírodě podpořit tělesný rozvoj a zdraví dětí
- zdravotním cvičením podporovat správné držení těla
- zaměřit se na uvolnění ruky, podporu hrubé i jemné motoriky
- pracovat s různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky a dalších dovedností
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem (rytmižace)

Dítě a jeho psychika

- zaměřit se na komunikaci s vrstevníky i dospělými v rámci doznívání adaptačního procesu
- učit se pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- podporovat správnou výslovnost
- maximálně podpořit rozvoj tvořivosti a fantazie při práci s přírodninami, ovocem a zeleninou v různých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických)

- učit děti přijmout ocenění i kritiku, vyrovnat se s ní a učit se hodnotit své osobní pokroky (sebehodnocení)
- rozvíjet základní matematické představy (tvary, velikost, orientace v číselné řadě, číslovka – počet)
- vést děti k vyjádření svých myšlenek a úvah (zobecňovat – ovoce, zelenina, rozdílné znaky, labyrinty)
- vhodnými aktivitami podporovat rozvoj paměti (básničky, říkanky, písničky, vyprávění, dramatizace apod.)

Dítě a ten druhý

- podporovat rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb
- učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

- učit se zvládnout život v MŠ, aktivně zvládat požadavky školy
- učit se vnímat umělecké a kulturní poněty
- vést děti k vyjádření a zhodnocení zážitků (divadlo, výstava, koncert)

Dítě a svět

- přibližovat dětem význam životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že člověk svým chováním prostředí ovlivňuje
- učit děti vnímat, že změny jsou přirozené a samozřejmé a je potřeba se jim přizpůsobovat

Výstupy – přiměřeně věku dítěte

Dítě a jeho tělo

- dokáže napodobit pohyb podle vzoru
- manipuluje s předměty denní potřeby
- zvládá správné držení těla po dobu vnější kontroly
- dokáže pracovat se stavebnicemi, skládkami, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- sladí pohyb se zpěvem
- má povědomí o významu zdravého stravování

Dítě a jeho psychika

- dovede verbálně komunikovat a vést dialog
- umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- správně vyslovuje
- vyjadřuje svou fantazii a představivost v činnostech
- rozlišuje podstatné znaky, postřehne změnu
- dokáže hodnotit své osobní pokroky
- přemýšlí, uvažuje, řeší jednotlivé problémy, konkrétní úkoly a situace
- dítě si zapamatuje krátké říkanky, básničky, písničky, pohádku, příběh a reprodukuje ho
- kreslí s určitým záměrem
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- záměrně pozoruje, postřehne změnu

Dítě a ten druhý

- dokáže spolupracovat
- dokáže se domlouvat a vyjednávat

Dítě a společnost

- má povědomí o různých nebezpečích v okolí
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, těší se z hezkých a příjemných zážitků

Dítě a svět

- má elementární poznatky o přírodě
- vnímá koloběh života (roční období)
- má povědomí o ochraně životního prostředí
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- dítě je citlivé k živým bytostem, k přírodě

Směřuje ke kompetenci

kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě přírody

kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch

komunikativní kompetence

- dovede používat informační a komunikační prostředky (encyklopedie...)
- v běžných situacích komunikuje s dětmi a dospělými bez zábran a ostychu
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity (výtvarné, hudební)

sociální a personální kompetence

- rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí při společných činnostech

činnostní a občanské kompetence

- má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami
- uvědomuje si, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije
- má smysl pro povinnost a váží si práce i úsilí druhých

6.3 Zimní rej

Časový rozsah: přibližně: 12 týdnů

Počasí zimního období, sníh a jeho vlastnosti, stavba sněhuláků, bobování, výlety do přírody, hledání lesních zvířátek podle stop, krmení ptáků, vánoční stromek pro zvěř a další pozorování nabídne příroda v zimě. Čas Vánoc bude využit pro posílení mezilidských vztahů, tvorbu dárečků při poslechu koled a seznámení se s vánočními zvyky. Básničky, písně, hudba a pohyb zpříjemní vánoční posezení. Přiblíženy budou tradice Tří králů a masopustu. Nebude chybět zimní vyprávění pohádek, práce s knihou, encyklopediemi, seznámení se s různými oblastmi lidské činnosti (doprava, profese). s lidským tělem...

Nabídka činností

- Sezónní činnosti
- Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- Činnosti směřující k prevenci úrazů
- Manipulační, konstruktivní, výtvarné, pracovní a grafické činnosti
- Smyslové, psychomotorické a hudebně pohybové hry
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, logopedické chvílky, dechová cvičení
- Činnosti zaměřené na poznávání lidských profesí
- Slovní projev – recitace, zpěv, dramatizace
- Přímé pozorování jevů v okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- Různé činnosti zaměřené na koncentraci pozornosti
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hry a činnosti zaměřené na procvičování různých forem paměti
- Činnosti zaměřené na samostatné vystupování a vyjadřování

- Kooperativní činnosti ve dvojicích
- Četba a vyprávění pohádek, příběhů
- Společná setkávání, vystoupení
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se děti učí respektovat druhého
- Příprava a realizace společných zábav a slavností
- Hry se zaměřením na poznávání a rozlišování různých společných rolí
- Praktické činnosti s různými materiály a technikami
- Experimenty, práce s encyklopedií, zimní sporty, hry se sněhem, pozorování v přírodě

Záměry

Dítě a jeho tělo

- pobytem venku posilovat zdraví dětí a správný tělesný rozvoj
- poznávat části těla, umět je pojmenovat, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- při sezónních činnostech se zaměřit na bezpečný pohyb ve skupině
- rozvíjet základní pohybové dovednosti při zvládnutí překážek, házení a chytání
- vést děti k dodržování a pochopení zásad zdravého životního stylu (pohyb, sporty, hygiena, zdravá výživa, otužování)
- zaměřit se na činnosti, při kterých dítě preferuje dominantní ruku, správný úchop tužky, nůžek, pracovní činnosti...
- sladit hudbu s pohybem

Dítě a jeho psychika

- zaměřit se na vyjadřování, vhodnou formulaci vět, rozvoj slovní zásoby a používání jednodušších souvětí
- podpořit vyprávění zážitků, příběhů a pohádek, posilovat kultivovaný projev dětí
- vést děti k soustředěnosti na činnost a její dokončení (neodbíhat) a k udržení

pozornosti i při méně atraktivních činnostech

- rozvíjet tvořivost a fantazii v různorodých činnostech (konstruktivní, výtvarné, pohybové, dramatické)
- seznamovat děti s grafickými znaky, rozvíjet předmatematické představy (tvary, velikost, orientace v číselné řadě, číslovka – počet)
- rozvíjet orientaci v časových údajích v rámci dne, týdne, měsíce, roku...)
- podporovat zájem o knihy, nové věci a experimenty
- podporovat schopnost záměrně řídit své chování

Dítě a ten druhý

- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním - k dospělým, v dětské skupině
- vést děti k chápání osobnostních odlišností mezi lidmi

Dítě a společnost

- prohlubovat a upevňovat zvládání požadavků života v MŠ
- vést děti k pochopení, že každý má ve společenství (rodina, třída, herní skupina) svoji roli
- vést děti k vyjadřování se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Dítě a svět

- přiblížit dětem tradice Vánoc, Tří králů, masopustu
- vést děti k chápání významu životního prostředí

Výstupy – přiměřeně věku dítěte

Dítě a jeho tělo

- dítě má povědomí o tom, že pobyt venku vede k posilování zdraví
- snaží se pohybovat bezpečně ve skupině
- manipuluje s různým náčiním a pomůckami
- zdolává překážky a manipulaci s míčem
- pojmenuje viditelné části těla, včetně některých dílčích částí a některé vnitřní orgány
- zvládá kresbu lidské postavy
- vnímá správné držení tužky
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu
- vnímá otužování jako zdraví prospěšnou činnost

Dítě a jeho psychika

- mluví gramaticky správně, ve větách, umí vyprávět jednoduché příběhy, vyslovuje jasně, zřetelně, ovládá dech i tempo řeči
- dokáže si úmyslně zapamatovat a později vybavit
- ovládá koordinaci ruky a oka
- dokáže se soustředit a udržet pozornost
- chápe základní matematické pojmy, rozlišuje podstatné znaky
- chápe prostorové vztahy a časové pojmy
- dítě jeví zájem o knihy, ilustrace, experimenty
- dokáže spolupracovat
- má povědomí o širším přírodním prostředí
- vnímá, že svět má svůj řád
- má povědomí o bezpečném chování, ví, jak se nebezpečí vyhnout

- přistupuje ke starším lidem s úctou

Dítě a ten druhý

- uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i s dětmi, umí přiměřeně komunikovat
- přirozeně vnímá osobnostní odlišnosti mezi lidmi
- dítě umí vyjednávat, dohodnout se

Dítě a společnost

- dítě zvládá nastavený režim v MŠ
- chápe, že každý má ve společnosti svoji roli
- zvládá hudebně pohybové činnosti
- dodržuje společně vytvořená pravidla
- umí nést zodpovědnost za svoje činy a chování

Dítě a svět

- dítě si osvojuje poznatky o zvycích s tradicích
- má povědomí o významu životního prostředí
- je citlivé k živým bytostem a přírodě

Směřuje ke kompetenci

kompetence k učení

- odhadne svoje síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, soustředí se na činnost, dokončí zadanou práci, dovede postupovat dle instrukcí, experimentuje

kompetence k řešení problémů

- při řešení myšlenek i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- nevyhýbá se řešení problémů a uvědomuje si, že svou aktivitou může situaci ovlivnit

komunikativní kompetence

- samostatně vyjadřuje svoje myšlenky
- komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení i psaní

sociální a personální kompetence

- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, pozná nevhodné chování
- ve skupině se dokáže prosadit, podřídit, umí vyjednávat, uzavírat kompromisy
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- v neznámých situacích se chová obezřetně, co je mu nepříjemné dokáže odmítnout, dokáže se bránit projevům násilí

činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, chápe to, že pohodlnost i lhostejnost mají svoje nepříznivé důsledky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe základní lidské hodnoty
- uvědomuje si, v jakém prostředí žije a že to svým chováním může ovlivnit

6.4 Jarní probuzení

Časový rozsah: přibližně: 10 týdnů

Jarní příroda je motivem pro rozmanité výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Pobyt v přírodě nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Poslech zvuků, hry na badatele, ochranáře a vnímání změn počasí podpoří celkový environmentální rozvoj dítěte. Jarní vycházky umožní poznávat blízké okolí – potoky, rybníky, památky...

Oslavy Dne Země budou zaměřeny na ochranu životního prostředí a seznámení se s vesmírem... O velikonočních svátcích se děti seznámí s původem Velikonoc, jarních tradic a zvyků. Svátek matek poskytne inspiraci pro téma „rodina“ a vše, co s ní souvisí (maminka, tatínek, sourozenci, prarodiče, chování, vzájemné vztahy a tolerance).

Nabídka činností

- Manipulační činnosti s různými předměty
- Lokomoční pohybové činnosti
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- Hry a praktické úkony procvičování orientace v prostoru i rovině
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů
- Grafomotorická cvičení
- Hry a experimenty s materiálem
- Taneční a dramatické aktivity
- Výlety a poznávání blízkého okolí
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti
- Společné povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, vyprávění zážitků
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému

- Činnosti zaměřené na poznávání planety Země...
- Experimentování, pozorování, výtvarné a pracovní činnosti, kolektivní práce

Záměry

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet schopnost provést pohyb podle vzoru nebo pokynu
- Učit se vyjádřit říkanku pohybem
- Rozvíjet fyzickou zdatnost při pobytu venku
- rozvíjet základní pohybové dovednosti při zvládnání překážek, házení a chytání
- vést děti k dodržování a pochopení zásad zdravého životního stylu (pohyb, sporty, hygiena, zdravá výživa, otužování)
- podporovat správný úchop tužky, nůžek, pracovní činnosti...
- sladit hudbu s pohybem

Dítě a jeho psychika

- zaměřit se na správné vyjadřování, správnou formulaci otázky, slovně reagovat
- rozvíjet praktické a komunikační dovednosti – vést rozhovor na téma
- vést k vědomému používání všech smyslů
- podporovat rozvoj tvořivosti a fantazie v tvořivých činnostech - práci s různým materiálem
- rozvíjet schopnost chápat elementární časové a prostorové pojmy /roční období, ráno, poledne, nahoře, dole...)
- rozvíjet schopnost uvažovat v souvislostech
- učit se rozhodovat o svých činnostech
- učit se přijmout pozitivní i negativní hodnocení
- těšit se ze společných příjemných zážitků (krásy přírody, kulturní akce – pohádková cesta...)

Dítě a ten druhý

- podporovat rozvoj kooperativních dovedností
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému (rodina, přátelé, děti ve třídě)
- vést děti k chápání osobnostních odlišností mezi lidmi

Dítě a společnost

- učit se orientovat se v rolích a pravidlech společenských skupin (rodina, třída...)
- přiblížit dětem tradice Velikonoc, jarní oslavy a zvyky

Dítě a svět

- Přibližovat dětem poznatky o zeměkouli, vesmíru, Slunci, Měsíci, sluneční soustavě a planetě Zemi
- Seznamovat se s existencí jiných zemí, národů a kultur (typické znaky některých cizích národů, přírodní podmínky, zvyky, zvířata...)
- poznávat blízké okolí (potok, rybníky, les, památky...)

Výstupy - přiměřeně věku dítěte

Dítě a jeho tělo

- napodobí pohyb podle vzoru, pokynu
- doprovodí pohyb říkankou, písničkou
- pohybuje se koordinovaně a bezpečně v různém terénu
- překonává různé přírodní překážky
- určí, které jídlo je dobré pro jeho zdraví

Dítě a jeho psychika

- vyslovuje jasně a zřetelně, ovládá dech i tempo řeči
- dovede vést dialog
- rozpozná změny ve svém okolí (ve třídě, na obrázku...)
- rozpozná různé zvuky
- rozliší základní geometrické tvary, barvy a vlastnosti předmětů
- tvořivě využívá přírodní a ostatní materiál při pracovní a výtvarné činnosti, experimentuje s netradičním výtvarným materiálem
- rozlišuje roční období a základní a základní časové období (ráno, poledne, večer, dnes, zítra...)
- používá základní prostorové pojmy (nahore, dole...)
- umí vyjádřit souhlas i nesouhlas
- dokáže se vyrovnat s drobným neúspěchem
- dokáže ovládnout své city
- ví, že za své chování nese zodpovědnost
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného (naučí se píseň, předvede tanec...)

Dítě a ten druhý

- spolupracuje při hře i ostatních aktivitách
- navazuje dětská přátelství a dokáže být druhému dobrým partnerem při hře
- respektuje názor jiného dítěte, domlouvá se na společném řešení
- obrací se na dospělého s prosbou o pomoc, radu...
- všímá si potřeb druhých (dělení se o hračky...)
- spolupracuje při hře i ostatních aktivitách

Dítě a společnost

- chápe, že každý má ve společenství svou roli a umí přizpůsobit své chování
- uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi
- má poznatky o Velikonocích a jarních zvycích
- všímá si kulturních památek ve svém okolí

Dítě a svět

- orientuje se v blízkém okolí školy
- je citlivé k přírodě i věcem
- uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pečuje o prostředí, ve kterém žije (třídění odpadu, zahrádka, les...)
- má elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru...

Směřuje ke kompetenci

kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- pokud se mu dostává uznání, učí se s chutí
- soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje

kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

- domlouvá se gesty i slovy, rozumí jejich významu a funkci
- má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji používá k dokonalé komunikaci, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže také měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem

6.5 Letní radovánky

Časový rozsah: přibližně 4-5 týdnů

Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností. Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou (včely, mravenci atd.), významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti.

Toto období je zaměřeno na rozšíření si doposud nabytých dovedností a znalostí. Také k přípravě na letní prázdniny, kde je zdůrazňována především osobní bezpečnost a jak je možné se chránit pře úrazy (co hrozí na cestách, co při setkání s cizími lidmi, při hrách na hřišti, ve vodě, co dělat s odřeným kolenem, včelím žihadlem...) Zařazeny budou hry s dopravní tematikou a hry na poznávání lidského těla. Děti jsou seznamovány se světem lidí, kulturou a vším co je obklopuje, rozšíří si poznatky o existenci jiných národů a kultur.

Nabídka činností

- Grafomotorická cvičení
- Lokomoční pohybové činnosti
- Činnosti zaměřené na poznatky o lidském těle a péči o něj
- Společné diskuse, rozhovory, vyprávění, pohádky
- Hry na procvičení různých forem paměti a pozornosti
- Hry na orientaci v prostoru
- Pozorování kulturních a technických objektů
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- Činnosti přispívající k péči o okolní krajinu, pracovní a pěstitelské činnosti
- Poučení o možných nebezpečných situacích, nepříznivé přírodní a povětrnostní

jevy, dopravní situace a nebezpečné situace o prázdninách

Záměry

Dítě a jeho tělo

- Učit se koordinovat pohyby těla v různých polohách
- Učit se pojmenovávat základní části těla, znát základní pojmy spojené se zdravím, pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika

- Učit se porozumět slyšenému, vyprávět pohádku, příběh
- Seznámit děti s tím, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možné se jim učit
- učit děti správně reagovat na světelné signály
- podporovat rozvoj paměti – krátké texty k zapamatování, vybavení textu, zážitků z výletu...
- učit se chápat elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- podporovat představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivní, výtvarné, hudební, pohybové, dramatické...)
- učit se orientaci v prostoru a rovině, v čase
- vést děti k využívání zkušeností k učení (samostatně se rozhodovat v některých situacích, vymýšlet nová řešení, přicházet s vlastními nápady...)
- vést děti k podílení se na organizaci hry a činností (učit se kooperovat, dohodnout se s ostatními, přijmout roli...)
- podporovat vyjadřování prožitků dítěte z běžného života kolem nás

Dítě a ten druhý

- vést děti k aktivní komunikaci (vyprávět, naslouchat druhému)
- vést k odmítnutí nepříjemné komunikace
- podporovat rozvoj komunikace s vrstevníky a dospělými

Dítě a společnost

- vést k uvědomění, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, nepodvádět, umět i prohrávat...)
- vést děti prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností se vyjadřovat a zvládat základní hudební dovednosti

Dítě a svět

- vést k povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí, prostřednictvím praktických zkušeností a praktických ukázek v okolí dítěte
- učit děti znát co je škodlivé a nebezpečné (nástrahy a rizika ve spojení s přírodou, co může ohrožovat životní prostředí...)
- poskytovat dětem další poznatky o své zemi – vlajka... (děti v jiných zemích...)
- opakovat si získané znalosti o existenci jiných zemí, národů a kultur (typické znaky některých cizích národů, přírodní podmínky, zvyky, zvířata...)

Výstupy - přiměřeně věku dítěte

Dítě a jeho tělo

- pohybuje se koordinovaně a jistě (lezení, překážky...)
- pojmenuje viditelné části těla, některé vnitřní orgány a zná základní zásady zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- zachytí hlavní myšlenku příběhu, příběh převypráví samostatně
- uvědomuje si, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- dokáže správně reagovat na světelné a akustické signály

- zapamatuje si pohádku, děj, příběh a převypráví ho, vybaví si prožité příjemné i nepříjemné pocity
- vyjadřuje svou fantazii a tvořivost v činnostech
- rozlišuje a používá základní prostorové pojmy, časové údaje a uvědomuje si plynutí v čase
- nachází společné a rozdílné znaky
- samostatně vyřeší jednoduchý problém, vymýšlí nová řešení
- umí spolupracovat, dohodne se s ostatními, přijme roli ve hře
- vyjadřuje své prožitky z běžného života kolem nás (výtvarně, slovně, pohybově...)

Dítě a ten druhý

- umí odmítnout nepříjemný kontakt a komunikaci
- navazuje dětská přátelství a dokáže být druhému dobrým partnerem při hře
- respektuje názor jiného dítěte, domlouvá se na společném řešení
- obrací se na dospělého s prosbou o pomoc, radu...
- všímá si potřeb druhých (dělení se o hračky...)
- spolupracuje při hře i ostatních aktivitách

Dítě a společnost

- rozlišuje společensky nežádoucí chování
- vyjadřuje se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické nástroje
- chápe, že každý má ve společenství svou roli a umí přizpůsobit své chování
- uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi

Dítě a svět

- má poznatky z nejrůznějších oblastí života v rozsahu toho, s čím se v praxi setká, co kolem vidí, co prožívá

- zná, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat životní prostředí
- má poznatky o své zemi (název státu, hlavní město...)
- má povědomí o existenci jiných zemí, národů a kultur

Směřuje ke kompetenci

kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě vlastní zkušenosti, spontánně vymýšlí nová řešení v problémových situacích
- řeší problémy, uvědomuje si, že svou aktivitou může svou situaci ovlivnit
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou

komunikativní kompetence

- komunikuje bez zábran a ostychu, využívá k tomu gesta i slova
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky
- má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

- podílí se na společném rozhodnutí, chápe, že jsou lidé různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské kompetence

- chápe, že činnost a pracovitost jsou přínosem, nevšímavost a pohodlnost mají své nepříznivé důsledky
- dbá na své zdraví a bezpečí své i druhých
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, váží si práce a úsilí druhých

6.6 Dílčí projekty

6.6.1 Logopedie

Projekt je zaměřen na komplexní rozvoj osobnosti dítěte, který přispěje k optimálnímu rozvoji řečových dovedností a jazykových schopností. Prolíná všemi integrovanými bloky. Zvýšená pozornost je věnována dětem s narušenou komunikační schopností. Důležitá je spolupráce s rodiči a dalšími odborníky.

Záměry

- Rozvíjet řečové dovednosti a jazykové schopnosti ve všech rovinách

Foneticko - fonologické – správná výslovnost jednotlivých hlásek

Lexikálně - sémantické – rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby

Morfologicko - syntaktické – gramatika jazyka

Pragmatické - využití řeči v běžné komunikaci s ostatními lidmi

- Rozvíjet dechová a fonační cvičení

Dechovým cvičením se dítě učí správnému fyziologickému vdechu a výdechu při mluvení, který je nezbytný pro výslovnost jednotlivých hlásek. Při nácviku je kladen důraz na správný nádech nosem a postupný výdech. Dechová cvičení vedou děti k přirozenému ovládnutí dechu a upevňování správného držení těla.

- Rozvíjet artikulační cvičení

Předpokladem pro správnou výslovnost je správně rozvinutá motorika mluvidel a schopnost realizovat jemné pohyby při vyslovování hlásek. Tato cvičení umožňují zdokonalit pohyblivost a koordinaci mluvidel.

- Rozvíjet hrubou motoriku

Předpokladem pro správnou výslovnost je i správná koordinace velkých svalových skupin. Je tedy důležité se zaměřovat na chůzi dětí, běh, poskoky, předklony, pohyby hlavou a tyto pohyby vzájemně koordinovat.

- Rozvíjet jemnou motoriku

Jemná motorika zahrnuje pohyby drobného svalstva, tzn. Pohyby zápěstím po konečky prstů, okohybné svaly, mimiku, pohyby rtů a jazyka, ale i samotné dýchání.

- Rozvíjet grafomotoriku

Jedná se o soubor psychomotorických činností, které člověk vykonává při psaní. Pohyb směřuje od paže až po konečky prstů a umožňuje grafické zaznamenávání. V předškolním věku jsou grafomotorická cvičení velmi důležitá.

- Rozvíjet zrakové vnímání

Zrakem je přijímáno nejvíce informací z okolí a je důležitým prostředkem komunikace. Na podporu zrakového vnímání jsou zařazována cvičení zaměřená na zrakovou diferenciaci, analýzu a syntézu, zrakovou paměť, vnímání figury v pozadí...

- Rozvíjet sluchové vnímání

Sluch také patří k významným prostředkům komunikace a výraznou měrou ovlivňuje rozvoj řeči. Je zapotřebí často zařazovat cvičení na podporu rozvoje fonematického sluchu (schopnost jemného sluchového rozlišování), schopnost sluchové analýzy a syntézy, reprodukci rytmu...

6.6.2 Předškoláci

Projekt prolíná všemi integrovanými bloky a jeho záměrem je podpořit rozvoj schopností a dovedností potřebných pro vstup do 1. třídy. Na základě provedené diagnostiky „Předcházíme poruchám učení“ (B. Sindelárová), je ke každému dítěti přistupováno dle jeho individuálních schopností. Pro rozvoj dílčích funkcí potřebných pro vstup do ZŠ je možné využívat stimulační program MAXÍK. Je využíváno prvků „Metody dobrého startu“, Montessori pedagogiky, Hejného metody...

Za absolvování kurzu „Stimulační program MAXÍK“ 24.3.2019, bylo získáno osvědčení č.266 - Č.j.:11512/2013-201 ve vzdělávací instituci DVPP pod vedením PaedDr. Zdeňky Janhubové a Mgr. Pavly Bubeníčkové. Vzdělávací program byl akreditován MŠMT v rámci systému vzdělávání pedagogických pracovníků (MSMT-798/2017-1-161)

Záměry

Podporovat rozvoj v oblastech:

- Jemné motoriky a grafomotoriky – koordinace jemného svalstva ruky a zraku; uvolnění ruky; plynulý pohyb tužky po papíře; správné držení psacího náčiní...
- Řeči a myšlení – motorika mluvidel; dechová cvičení; artikulační obratnost; rozvoj slovní zásoby a vyjadřování ...
- Sluchového vnímání – sluchová paměť; vyprávění; rozlišování slov, slabik a hlásek; odlišit zvukově podobné hlásky
- Zrakového vnímání – zraková paměť; rozlišování; schopnost vnímat celek i detail...
- Prostorové a pravolevé orientace – různé hry; určování polohy předmětů (nahore – dole, před - za...)
- Předmatematických představ – poznat geometrické tvary; představit si určité množství pod číslem; třídít podle určitých pravidel; přiřazovat...
- Osvojení si pracovních návyků – záměrná koncentrace pozornosti; smysl pro povinnost; uvědomování si toho, že úkol je třeba dokončit...

6.6.3 Preventivní program - patologické jevy

Prevence patologických jevů je součástí každodenní práce v rámci integrovaných bloků. Cílem je podpořit u dítěte zdravé sebevědomí se schopností bránit se projevům násilí, umět komunikovat s ostatními, přispět k rozvoji jeho emoční inteligence a empatii k druhým. Vzdělávací nabídka je zaměřena na vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si dítě prostřednictvím prožitkového učení osvojí schopnost rozhodovat se, volit z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat se je předpokladem odpovědného jednání.

Nabídka činností

- rozhovory v komunitním kruhu - vyprávění příběhů, zážitků ze života...
- scénky, dramatizace, sociální hry, hraní rolí,
- společné vytváření pravidel
- pohybové aktivity, hry a hraní
- činnosti – přirozené situace skutečného světa
- manipulace s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, pracovními nástroji a s různými materiály

Záměry

- podporovat sebedůvěru, samostatnost a sebejistotu
- vést děti k sebeúctě, k sebeovládání
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vést děti k přizpůsobení se životu v sociální komunitě, k vnímání okolního světa a k schopnosti přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- na základě osobní zkušenosti dítěte podporovat jeho seberozvoj
- motivovat děti k aktivnímu poznávání a prožitkům
- podporovat rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematicky rozvíjet dovednosti, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence
- vést děti k osvojení si poznatků o bezpečném chování v prostorách školy, na zahradě, na vycházkách...
- vést děti k obezřetnosti při setkání s cizími a neznámými osobami
- vzájemně se respektovat, pomáhat si, spolupracovat a vytvářet kamarádké vztahy

- učit se dodržovat společně vytvořená pravidla a společenské normy chování
- vést děti k poznání, že tak, jak se svobodně rozhodnou, ponесou za své rozhodnutí odpovědnost
- vést k úctě ke starším lidem, posilovat prosociální chování
- posilovat pocity uspokojení, uznání, prožívání radosti ze zvládnutého, poznaného
- učit se hodnotit své chování a jednání a nést za něj vlastní odpovědnost

6.6.4 Environmentální výchova

Environmentální výchova je nedílnou součástí předškolního vzdělávání, její prvky prolínají všemi výchovně vzdělávacími činnostmi. U dětí utváří vztah k přírodě, chápání souvislostí v přírodních jevech a budoucí vnímání světa. Rozvíjí vyjadřovací dovednosti a schopnosti ve vztahu k prostředí, utváří hygienické návyky, rozvíjí citové vztahy k přírodě a jejímu estetickému vnímání. Poskytuje konkrétní poznatky o přírodě a jejich částech. K nejcennějším metodám, jimiž se děti seznamují s okolní přírodou, patří přímé pozorování a experimentování. Těmito zkušenostmi získávají kladné hodnoty a postoje potřebné k utváření vztahu člověka k živé i neživé přírodě.

Poloha mateřské školy nabízí dětem dostatek pobytu v přírodě (na zahradě, v lese, na poli, u potoka, na louce, v křoví...) a tato možnost je v maximální míře využívána.

Záměry

- vytvářet a posilovat pozitivní vztah k prostředí ve kterém dítě žije
- pěstovat v dětech odpovědnost za své chování k okolí
- seznamovat děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- učit se rozlišovat stromy – jehličnaté x listnaté
- učit se pojmenovávat plody, poznávat je zrakem, hmatem, čichem, chutí, přiřazovat je k rostlinám a znát jejich význam a užitek

- pozorovat a poznávat zvířata domácí, volně žijící
- vést děti k chápání elementárních proměn v přírodě a učit se jim přizpůsobit
- vést děti k odpovědnosti a péči o ptáky a lesní zvěř
- rozvíjet poznatky o živých tvorech v přírodě
- pozorovat klíčení semen, růst nových rostlin
- vést děti ke zkoumání, experimentaci
- rozvíjet poznatky dětí z oblasti živé a neživé přírody
- vést děti k ochraně nejmenších živočichů
- pečovat o zeleň, upravovat okolí

7 EVALUACE

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP.

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního a třídního programu, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu.

ZAMĚŘENÍ AUTOEVALUACE	PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ	SPOLUPRÁCE S RODIČI	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	PERSONÁLNÍ OBLAST	ŠKOLNÍ KLIMA
CÍLE	udržení stávajících podmínek ke vzdělávání a jejich zlepšování	zvýšení spolupráce s rodiči, zapojení rodičů do činností v MŠ spokojenost rodičů se školou	dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajícím individuálním možnostem dětí	odborný růst pedagogických pracovníků	spokojenost dětí ve škole
KRITÉRIA	dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů	postupné zlepšování jednotlivých dětí	vyhledávání, účast a využití DVVP ve výuce	spokojené dítě
NÁSTROJE	pozorování, rozhovor, spolupráce s Obecním úřadem	Rozhovor, dotazník, společné akce s rodiči třídní schůzky zápis do 1.ročníku, zápis do MŠ	rozhovory, diskuse, analýza dětských prací, sběrné portfolio, diagnostické listy, hodnotící archy, závěrečná hodnocení	rozhovory, diskuse, porady, hospitace, náhledy, pozorování	pozorování, dotazník pro rodiče, rozhovor s rodiči, rozhovor s dětmi
PROVÁDÍ	ředitelka školy pedagog. pracovníci,	učitelky MŠ ředitelka školy	učitelky MŠ ředitelka školy	pedag. pracovníci, ředitelka školy	učitelky MŠ, ředitelka školy,
ZODPOVÍDÁ	ředitelka školy	učitelky MŠ, ředitelka školy	učitelky MŠ ředitelka školy	pedag. pracovníci ředitelka školy	učitelky MŠ ředitelka školy
ČASOVÝ HARMONOGRAM	průběžně	rozhovory denně dotazník 1x za 2-3 roky tř. schůzky 2x ročně, řádný zápis do MŠ i ZŠ 1x ročně společné akce průběžně	rozhovory a diskuse denně, hospitace dle plánu řed. školy, analýza dětských prací průběžně, diagnostika čtvrtletně, hodnotící archy 1x týdně a po ukončení projektu, závěr. zpráva 1x ročně	diskuse a rozhovory denně, porady dle plánu řed. školy, hospitace dle plánu řed. školy, náhledy a pozorování denně	pozorování denně rozhovor s dětmi denně, rozhovor s rodiči dle potřeby, dotazník 1x za 2 -3roky